

Lausunto Eduskunnan talousvaliokunnalle hallituksen esityksestä julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi (HE 207/2022 vp)

Kymenlaakson liitto lausuu hallituksen esityksestä seuraavaa:

Kymenlaaksossa alueen kunnat ovat sopineet alustavasti niin, että Kouvolan kaupunki, joka alueena käsittää ns. Pohjois-Kymenlaakson, vastaa työvoimapalveluiden järjestämisestä alueellaan yksin ja Etelä-Kymenlaakson viisi kuntaa muodostaisivat yhteisen työllisyysalueen. Tämän työllisyysalueen sisällä kunnat eivät ole vielä lopullisesti sopineet vastuukunnan nimeämisestä eivätkä muista käytännön järjestelyistä. Myöskään talousvastuista tai rahoituskokonaisuudesta ei ole juurikaan keskusteltu vielä.

Tällä hetkellä Kymenlaakson kunnissa on käynnissä vielä suunnittelu- ja valmisteluvaiheen työt. Valmistelutyötä hankaloittaa hieman, että esim. Kaakkois-Suomen TE-palvelut toimivat kahden maakunnan – Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan – alueella ja TE-palveluissa työskentelee molempia maakuntia palvelevia henkilöitä, niin mikä on tarkalleen näistä tehtävistä kuntiin siirtyvän henkilöstön määrä.

Tulevien TE-palveluiden määrää ja laatua säätelee laki ja monialaisen tuen yhteistoimintamalli. Raamit, joiden mukaan toimitaan ovat hyvin tiukat, eikä resurssien ja rahoituksen niukkuus suo juuri liikkumatilaa palveluiden järjestämiseen. Työllisyys on suhdanneherkkä alue ja suhdanteiden heilahteluilla voi olla merkittävät vaikutukset kuntien talouteen.

Alustavat rahoituslaskelmat vuoden 2019 tiedoilla näyttäisivät Kouvolalle alijäämää n. 1,9 M€ eikä laskelmat Etelä-Kymenlaaksonkaan osalta ole juuri paremmat. Lähempänä siirtymäajankohtaa tehtävät uudet tarkennetut laskelmat ehkä tuovat paremman tuloksen. Lakiehdotuksen lähtökohtahan on, että siirrosta kunnille aiheutuvat kustannukset korvataan täysimääräisesti.

Rahoitusmalli on Kouvolalle kaltaiselle yhden kunnan järjestäjälle hieman helpompi, mutta viiden kunnan työllisyysalueen osalta on paljon yhteensovittettavaa ja sovittavaa kuntien kesken. Alueen viisi kuntaa ovat kooltaan ja työllisyystilanteiltaan eri lähtökohdissa. Ongelmia voi syntyä, kun työvoimapalveluihin myönnettävä valtionosuus maksetaan kunnille, mutta järjestämisvastuu on työllisyysalueella. Tällaiselle työllisyysalueelle on vaikea laatia toimintatapa, joka olisi yhdenvertainen ja tasapuolinen kaikille alueen asukkaille.

Kymenlaakson liitto toteaa lopuksi, että järjestelyvastuussa oleville kunnille ja työllisyysalueille täytyy turvata riittävä rahoitus niille siirtyvien palveluiden järjestämiseen siinä laajuudessa kuin työvoimapalveluiden tuottaminen edellyttää.

4.11.2022